

ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΩΣΤΕΣ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

7ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ | ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2025-2026

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός και Όραμα του Προγράμματος

Η Εκπαιδευτική Ομάδα

Καστώρη Ελένη

Συντονίστρια / Ομιλούσα

Ντελή Ελευθερία

Υπεύθυνη Καθηγήτρια

**Σταματοπούλου
Αναστασία**

Υπεύθυνη Καθηγήτρια

Ομάδα Α3

Συμμετέχοντες Μαθητές

Το Όραμα του Προγράμματος

"Η παράδοση δεν είναι η διατήρηση της στάχτης, αλλά η μεταφορά της φλόγας στις επόμενες γενιές."

Στόχος μας είναι η σύνδεση των νέων με τις ρίζες τους μέσα από τη βιωματική μάθηση.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι

Γνωστικοί

Κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης της Θεσσαλικής ενδυμασίας.

Καλλιτεχνικοί

Εκτίμηση της αισθητικής αξίας των κεντημάτων και των υφασμάτων.

Κοινωνικοί

Ανάπτυξη σεβασμού προς την πολιτιστική κληρονομιά.

Μεθοδολογία Έρευνας

- 🔍 Βιβλιογραφική ανασκόπηση σε ιστορικές πηγές.
- 📷 Φωτογραφική τεκμηρίωση εκθεμάτων.
- 🗣️ Συνεντεύξεις με ειδικούς λαογράφους.
- ✍️ Σχεδιαστική αποτύπωση μοτίβων.

Ο Θεσσαλικός Κάμπος

Ο κάμπος της Θεσσαλίας αποτέλεσε το λίκνο ενός ιδιαίτερου πολιτισμού, όπου η αγροτική ζωή και η κοινωνική οργάνωση αποτυπώθηκαν με μοναδικό τρόπο στην ενδυμασία.

Η φορεσιά ήταν το σήμα κατατεθέν της ταυτότητας κάθε γυναίκας.

Κοινωνική Σημασία

"Δείξε μου τη φορεσιά σου, να σου πω ποια είσαι."

Κάθε κέντημα, κάθε χρώμα και κάθε κόσμημα μαρτυρούσε την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση και την οικονομική ισχύ της κατόχου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Βιωματική Επαφή με το Παρελθόν

Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας

Η επίσκεψη στο μουσείο αποτέλεσε την κεντρική δράση του προγράμματος. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να δουν αυθεντικές φορεσιές σε άριστη κατάσταση.

Ξενάγηση στις μόνιμες συλλογές.

Μελέτη των τεχνικών ύφανσης.

Επαφή με τον παραδοσιακό αργαλειό.

Μαθαίνοντας από τα Εκθέματα

Η Δύναμη της Παρατήρησης

Οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες, κρατώντας σημειώσεις για τα υλικά και τα χρώματα. Η λεπτομέρεια των κεντημάτων προκάλεσε τον θαυμασμό όλων.

Ανάλυση Υφαντουργίας

Αργαλειός

Νήματα

Βαφές

Μοτίβα

Εργαλεία Παραγωγής

Εργαλείο	Χρήση	Υλικό
Αδράχτι	Γνέσιμο του μαλλιού	Ξύλο
Ρόκα	Στήριξη του μαλλιού	Ξύλο σκαλιστό
Σαΐτα	Πέρασμα του υφιδιού	Ξύλο / Μέταλλο
Χτένι	Συμπύεση των νημάτων	Καλάμι

Η ΦΟΡΕΣΙΑ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑ

Το Σύμβολο της Θεσσαλικής Περηφάνιας

Μια Φορεσιά, Χίλιες Ιστορίες

Η "Καραγκούνα" είναι μια από τις βαρύτερες και πιο περίτεχνες ελληνικές φορεσιές, φορτωμένη με συμβολισμούς και τέχνη.

Το Πουκάμισο

Το πουκάμισο είναι η βάση της φορεσιάς. Είναι βαμβακερό, υφαντό στον αργαλειό και φτάνει μέχρι τους αστραγάλους.

Πλούσια κεντημένα μανίκια.

Ποδόγυρος με χοντρά μαύρα κρόσσια.

Κολλάρο με διακριτικό κέντημα.

Το Καβάδι

Το εξωτερικό πανωφόρι, το καβάδι, είναι συνήθως από λευκό ή σκούρο ύφασμα, ανοιχτό μπροστά για να φαίνεται το πουκάμισο.

Στολίζεται με "γαϊτάνια" (μεταξωτά κορδόνια) που σχηματίζουν περίπλοκα σχέδια στις άκρες.

Ενεργοποιήστε τα Windows
Μετάβαση στις ρυθμίσεις για ενεργά
Windows.

Η Σεγκούνα

Χειμερινή Προστασία

Η σεγκούνα είναι ένα αμάνικο μάλλινο πανωφόρι, συνήθως σε λευκό χρώμα, που φοριέται πάνω από το καβάδι. Είναι το πιο "ζεστό" κομμάτι της ενδυμασίας.

Η Ποδιά (Μπροστέλα)

Η ποδιά είναι το πιο πολύχρωμο μέρος της φορεσιάς. Είναι υφαντή με "ξύδια" (μοτίβα) και συχνά φέρει πλούσιες δαντέλες στο τελείωμα.

Συμβολίζει την εργατικότητα και την νοικοκυροσύνη της γυναίκας.

Ο Κεφαλόδεσμος

Το δέσιμο του μαντηλιού στο κεφάλι είναι μια ολόκληρη ιεροτελεστία. Το μαύρο μαντήλι με τα κρόσσια σχηματίζει έναν ιδιαίτερο όγκο.

Χρήση "κουλούρας" για στήριξη.

Στόλισμα με φλουριά στο μέτωπο.

Σταθεροποίηση με ασημένιες καρφίτσες.

Κοσμήματα & Φλουριά

Γιορντάνι

Στολίδι του στήθους.

Πόρπη

Ασημένια ζώνη.

Σκουλαρίκια

Μεγάλα και περίτεχνα.

Υλικά & Πρώτες Ύλες

- **Βαμβάκι:** Για τα πουκάμισα και τα λεπτά υφάσματα.
Μαλλί: Για τις σεγκούνες και τις βαριές ποδιές.
- **Μετάξι:** Για τα κεντήματα και τα γαϊτάνια.
- **Ασήμι & Χρυσός:** Για τα κοσμήματα και τα νομίσματα.

ΜΟΥΣΙΚΗ & ΚΙΝΗΣΗ

Η Ζωντανή Παράδοση

Ο Χορός "Καραγκούνα"

Είναι ένας αργός, επιβλητικός χορός που χορεύεται σε κύκλο. Οι κινήσεις είναι μετρημένες, αναδεικνύοντας το βάρος της φορεσιάς και την περηφάνια της χορεύτριας.

■ *"Κάθε βήμα είναι μια σύνδεση με τη γη του κάμπου."*

Το Τραγούδι "Μαρουσιάννα"

*"Πέντε μήνες έξι αδράχτια,
πότε τα 'γνεσες Μαρουσιάννα..."*

Ένα τραγούδι που περιγράφει την επίπονη αλλά καλλιτεχνική διαδικασία της υφαντουργίας.

Δράσεις στο Σχολείο

Πρόβες

Κατασκευές

Παρουσίαση

Έκθεση

Χρονοδιάγραμμα Προγράμματος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

Για την προσοχή και την υποστήριξή σας.

7ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ | ΤΜΗΜΑ Α3

Υπεύθυνη Συντονίστρια: Καστώρη Ελένη